

Presentace projektu

„Pojistné plnění jako zdroj financování v mezní situaci (pojistná událost)“

(dále jen projekt)

Praha, sídlo ČAP, 13. 09. 2012

10:00

1. Úvod - Poslání a specifika semináře

12.8.1881 + 130 roků + 1 rok + 1 měsíc +1 den = 13. 9. 2012

1. Úvod-poslání a specifika semináře

Co pohledává požár Národního divadla na semináři o problematikách pojišťovnictví?

Odověď na otázku: „Kdo zaplatil znovuvybudování Národního divadla?“

Aneb - ilustrace významu pojistného plnění v kontrastu k vnímání (části) ... veřejnosti.

Verze 1

„.... stabilitu První české neotrásla ani největší náhrada, vyplacená v 19. století – 297 869 zl. požárem Národního divadla v Praze 12. srpna 1881.“

297 869 z 1 000 000 zlatých je cca 29,8 % dosavadních nákladů stavby

Verze 2

„ větší část ... výzdoby ... jest zachována, bilancoval Světozor ... po šokující události; Škoda páčí se výše jednoho milionu zlatých, což částečně nahraženo jest pojištěním v sumě asi 400 tisíc zlatých.“

444 000 z 1 000 000 zlatých je 40,0 % dosavadních nákladů stavby

1. Úvod-poslání a specifika semináře

Poslání semináře:

Presentovat dosavadní výsledky řešení projektu „Pojistné plnění jako zdroj financování v mezní situaci (pojistná událost)“, zhodnotit tyto dosavadní výsledky a doporučit další postup v řešení problematik projektu (spolu s dalším využitím stávajících výsledků projektu).

Specifika semináře:

Seminář má zasvěcené publikum, z čehož plyne „přesvědčování přesvědčených“ (do jisté míry nevýhoda!!!), s cíli:

- a) podpořit pocity o postavení poj. plnění (a pojišťovnictví) fakty a
- b) teoreticky reprezentativní logickou argumentací.
- c) Inspirovat se pro další řešení daného tématu (dobrá věc) a přitom
- d) vyhnout se (v budoucnu) riziku „medvědí služby“ pojistnému plnění, ale i pojišťovnictví jako celku.

2. Stručné představení projektu

2.1 Partneri projektu, projektový záměr a cíle projektu

Smluvní strany:

Masarykova univerzita, Ekonomicko-správní fakulta, Katedra financí (dále jen řešitel)
Nadační fond pro podporu vzdělávání v pojišťovnictví, (dále jen NF)

Projektový záměr a cíle projektu:

Projekt je věnován specifickým **pojistného plnění, jako unikátního zdroje financování nejen podnikatelských aktivit v mezní situaci, způsobené nastoupením pojistné události.**

Projekt považuje podnikatelskou oblast za významnější, a proto je na ni zaměřen především.

Výstupy: kromě vědecké hodnoty i prakticky využitelné, **a to zejména**

- a) v činnosti risk manažerů komerčních pojišťoven,
- b) v rozhodování finančních ředitelů podniků s ohledem na efektivní využití potenciálu pojištění,
- c) ve výuce pojišťovacích specialistů na úrovni graduálního i doktorského vysokoškolského studia,
- d) v MBA studiu pro kultivaci vnímání institutu pojištění v jeho co nejširších souvislostech.

2. Stručné představení projektu

2.1 Partneri projektu, projektový záměr a cíle projektu

A proto si projekt klade za cíl:

- a) ukázat skutečný význam pojistného plnění v mezních situacích podnikatelské praxe i občana, se speciálním ohledem na řešení důsledků mezních situací (výskyt pojistných událostí), a tím i
- b) posunout vnímání pojistného plnění jako sice podmíněně dostupného zdroje financování, nicméně zdroje potenciálně kriticky významného a konečně
- c) diskutovat systémové předpoklady efektivní funkce komerčního pojišťovnictví, speciálně v souvislostech se zásahy státu do tržního mechanismu.

2. Stručné představení projektu

2.1 Partneri projektu, projektový záměr a cíle projektu

Očekávané výsledky projektu (výstupy):

- 1) Reprezentativní stanoviska odborné veřejnosti z oblastí firemních financí a bankovníctví, definující rozhodující atributy obecného zdroje financování podnikatelských aktivit.
- 2) Hodnocení, do jaké míry pojistné plnění těmto atributům vyhovuje.
- 3) Informace z podnikatelské praxe, v podobě případových studií.
- 4) Formulace předpokladů, které by dovolily optimalizaci funkce komerčního bankovníctví tak, aby požadavky na podíl státu v řešení mezních situací (pojistný událost) byly minimalizovány.

Publikace:

- a) dílčích výsledků projektu na konferencích i ve
- b) vědeckých, případně odborných časopisech a
- c) závěrečná monografie, shrnující celkové výsledky projektu.

2. Stručné představení projektu

2.1 Partneři projektu, projektový záměr a cíle projektu

Datum zahájení a ukončení projektu, průběh projektu:

Datum zahájení: 1. 9. 2011; datum ukončení: 30. 6. 2012.

Dobu trvání projektu: 10 měsíců (1.9.2011 - 30.6.2012) => **považovat celý projekt za jednu etapu.**

Grantové prostředky a jejich čerpání:

Smlouva definuje výši grantových prostředků pro danou etapu 40,- tis. Kč s tím, že **financování monografie bylo z aktuální etapy výslovně vyňato.**

V této situaci se těžiště výdajů přesunulo do položky nákup odborné literatury, podrobnosti viz Příloha 1.

Je vyčerpáno celkem 39 548,- Kč. O zbývající rezervě ve výši 416,- Kč rozhodne NF.

Složení řešitelského týmu:

Vedoucí projektu: Ing. František KALOUDA, CSc., MBA

Členové řešitelského týmu:

Ing. Bc. Alois KONEČNÝ, asistent KF ESF MU, klasické i elektronických databázy ktu.

Tomáš DRÁB, student presenčního studia KF ESF MU, technické práce, využití klasických databází pro potřeby projektu.

Redukce řešitelského týmu o Tomáše DRÁBA (ukončení studia) – přesun kompetencí.

2. Stručné představení projektu

2.2 Motivace k řešení projektu

- a) věcná – v souvislostech s povodněmi 1997, 1998, 2000 a 2002 byl problém identifikován
- b) faktická – z kvantifikací poj. plnění vyplývá, že je to zdroj
 - i) co do objemu velmi významný zdroj, který
 - ii) splňuje formální požadavky na obecný zdroj
 - a
 - iii) je schopen řešit důsledky fatálních rizik podnikání (jinak nezvládnutelných)
- c) morální – **tak významný zdroj je prostě nefér ignorovat!!!**

2. Stručné představení projektu

2.3 Rámec projektu

- a) v zásadě ČR, ale i
- b) **přesahy do mezinárodního kontextu** na úrovni pramenů, presentací i konzultací (Slovensko, Polsko)

Polsko - Prof. I. Jendrzejcyk (pojišťovnictví), Warsaw University of Life Science,

Slovenska - Prof. A. Majtánová (pojišťovnictví), Prof. J. Kráľovič (finanční řízení podniku), Prof. K. Vlachynský (finanční řízení a ekonomika podniku)

- c) z výsledků je zřejmé, že v rovině teorie **jde o globální novinku**
- d) soustředěno na potřeby podniků (bez větší míry rušivých zásahů ze strany státu), **tedy neživotní pojištění**

2. Stručné představení projektu

2.4 Hlavní (dosavadní) výstupy projektu

Publikace (sborníky mezinárodních vědeckých konferencí)

- 1) KALOUDA, F.: *Co chybí pojistnému plnění?* „Vývojové trendy v poistovníctve 2011“, Bratislava
- 2) KALOUDA, F.: *Finanční zdroj podniku – příspěvek k definici pojmu. (Financial Resource of Enterprise – a Contribution to the Concept Definition)*. „Finanční řízení podniků a finančních institucí“, Ostrava, 6. – 7. září 2011
- 3) KALOUDA, F.: *Pojistné plnění a parametry zobecněného zdroje financování.* „Vývojové trendy v poistovníctve 2012“. EU v Bratislavě
- 4) KALOUDA, F.: *Claim Paid Position in Rank of Alternative Source of Funding (Postavení pojistného plnění mezi alternativními zdroji financování)*. „Evropské finanční systémy 2012“. ESF MU v Brně, 21.-22.6. 2012, Brno. Sborník v přípravě.
- 5) KALOUDA, F.: *Řízení finančních rizik podniku v mezní situaci*. Mezinárodní vědecká konference „Řízení a modelování finančních rizik 2012“. VŠB-TU Ostrava, Ekonomická akulta, katedra financí, 10.-11.9. 2012, Ostrava. Sborník v přípravě.

2. Stručné představení projektu

2.4 Hlavní (dosavadní) výstupy projektu

- b) změny ve výuce předmětů na ESF MU, konkrétně předmět Finanční řízení (2. ročník bakalářského studia)
- c) změny ve výuce MBA studia (na FP VUT Brno)
- d) diskuse v rámci odborné veřejnosti
- e) identifikace problémů hodných dalšího úsilí (případové studie, vliv účetnictví, vazba na bankovníctví).

3. Historické kořeny pojišťovnictví a praxe pojistného plnění jako zdroje financování podnikatelských aktivit

3.1 Evidentní rozpor mezi současnou

- a) teorií hlavního proudu firemních financí**
 - faktické ignorování pojistného plnění jako zdroje a
- b) průmyslovou praxí podniků a institucí**
 - pojištění vzniká většinou z vrcholné potřeby.

Příčiny tohoto stavu – do teorie nepřípustný přesah obecného názoru „muže z ulice“ že pojišťovnictví rovná se „obchod s teplou vodou“.

3.2 Příklady z historie snah „zavést“ pojištění

Pojištění v zájmu přežití dané zájmové skupiny, v první řadě

a) pojišťování lodí a jejich nákladů,

b) požární pojištění

iii) katastrofální požár Litomyšle 1814

iv) 20. 3. 1824 vzniká generální ředitelství První české (vzájemné požární pojišťovny v Praze),

dokonce s očekávanými makroefekty (včetně sociálních)

c) v oblasti veřejných financí (tontiny)

státní půjčka s vyplácením úroků žijícím upisovatelům, L. Tonti proto tontiny

d) v oblasti daní (tereziánsko-josefská epocha)

- ochrana kontribuentů (osoby platící daně) před „upadnutím do úplné bídy“

3.3 Krátké „aktuální“ případové studie **(viz data v prezentaci)**

- Národní divadlo v roce 1881
- Akce „Dunaj“ v roce 1965
- Povodně v ČR na přelomu tisíciletí.

4.Pojistné plnění v hlavním proudu teorie firemních financí

4.1 Zastoupení pojistného plnění jako zdroje financování v pramenech

4.1.1 Výsledky analýzy zastoupení pojistného plnění v pramenech jako zdroje financování

Tabulka 4.1 Prameny uznávající pojistné plnění jako zdroj financování

1. SVITÁKOVÁ, J. a kol. 2011. *MIKROFINANCOVÁNÍ z dobré i stinné stránky: aneb ... Jak to funguje a zkušenosti českých organizací.* Vyd. 1. Praha: Nadační fond Mikrofinance, 2011. 84 s. ISBN 978-80-260-0942-9, str. 7

Publikace z oboru pojišťovnictví se nepočítají.

4.Pojistné plnění v hlavním proudu teorie firemních financí

Tabulka 4.2 Prameny neuznávající pojistné plnění jako zdroj financování

26 knižních publikací domácích i zahraničních.

4.Pojistné plnění v hlavním proudu teorie firemních financí

4.1.2 Diskuse zastoupení pojistného plnění v pramenech jako zdroje financování

Pouze jediný případ pramene hlavního proudu teorie firemních financí, který pojistné plnění uvažoval za zdroj financování.

Domácí pramen^[1], který pro přesnost ocitujeme v kompletní podobě. „Hlavní principy mikrofinancování byly formulovány v roce 2004 organizací CGAP (Consultative Group to Assist the Poor) a schváleny na summitu G8 v červnu téhož roku:

1. Chudí lidé nepotřebují pouze půjčky, ale také spoření, pojištění a přístup k finančním převodům.“

^[1] SVITÁKOVÁ, J. a kol. 2011. *MIKROFINANCOVÁNÍ z dobré i stinné stránky: aneb ... Jak to funguje a zkušenosti českých organizací*. Vyd. 1. Praha: Nadační fond Mikrofinance, 2011. 84 s. ISBN 978-80-260-0942-9, str. 7

4.Pojistné plnění v hlavním proudu teorie firemních financí

Existence byť i jediného pramene, který pojistné plnění jako zdroj financování připouští je v každém případě povzbudivá skutečnost. A v obecné rovině úvah lze s růstem počtu řešovaných pramenů očekávat i vyšší pravděpodobnost dalšího výskytu podobných stanovisek.

Nicméně je třeba zvažovat i skutečnost, že počet klíčových literárních pramenů, které jsou pro nás významné není nekonečný a že jejich podstatnou část je již možno považovat za zpracovanou.

Přílišný optimismus tedy není na místě a je vhodné předpokládat, že objektivní hodnocení významu pojistného plnění jako zdroje financování bude v současnosti v odborné literatuře spíše vyjimkou.

4.2 Parametry zdroje financování v literatuře a míra, v jaké jim pojistné plnění vyhovuje

Další možností jak rozhodnout o „legitimitě“ pojistného plnění je jeho srovnání s charakteristikami či parametry standardního zdroje financování potřeb podniku.

Tato metodika by zřejmě měla mít rozhodující vypovídací schopnost (počet parametrů či charakteristik zobecněného finančního zdroje bude nepochybně konečný).

4.2 Parametry zdroje financování v literatuře a míra, v jaké jim pojistné plnění vyhovuje

4.2.1 Výsledky - identifikace parametrů zobecněného zdroje financování

Schéma 1 Parametry zobecněného zdroje financování (frekvenční test)

SKUPINA

parametr zdroje

bližší charakteristika

pramen

VELIKOST / DOSTUPNOST / REÁLNOST (frekvence 10x)

„snadnější dostupnost“

(HRDÝ, M. a kol., 2008, str. 99)

.....

OVLADATELNOST (frekvence 5x)

pružnost („*flexibility*“)

preferovaný parametr zdroje financování

(DARMODARAN, 2001, p. 563)

STABILITA(frekvence 5x)

udržitelnost

.....

zdroj musí být schopen se zreprodukovat

(SVITÁKOVÁ a kol., 2011, str. 7)

4.2 Parametry zdroje financování v literatuře a míra, v jaké jim pojistné plnění vyhovuje

4.2.1 Výsledky - identifikace parametrů zobecněného zdroje financování – pokračování

CENA (frekvence 4x)

nízký úrok

(KISLINGEROVÁ, 2004, pp. 520-521)

TVORBA..... (frekvence 3x)

způsob vytváření

SYNEK (2000, p. 115)

například ze zákona

DLUHOŠOVÁ (2006, p.52)

FUNKCE..... (frekvence 3x)

funkce zdroje

SYNEK (2000, p. 115)

pokud možno konkrétní

4.2 Parametry zdroje financování v literatuře a míra, v jaké jim pojistné plnění vyhovuje

4.2.2 Diskuse míry, v jaké pojistné plnění vyhovuje parametrům zobecněného zdroje financování

Výsledky frekvenčního testu jsou přesvědčivé – nejvýznamnějším parametrem zobecněného zdroje financování je

- ukazatel jeho objemu, následován dvojicí definujících
- ovladatelnost a
- stabilitu ideálního zdroje.

Konvergence k velmi omezenému počtu rozhodujících ukazatelů je ve shodě s teorií. I velmi reprezentativní prameny předpokládají omezený počet parametrů, pouze.^[1]

S uvážením poslední citace v koincidenci s výsledky frekvenčního testu podle Schématu 1 je možné dokonce formulovat závěr, že kvantitativní hledisko je pro posuzování významu zdroje financování kritérium rozhodující.

^[1]DARMODARAN, A. 2001. *Corporate Finance: Theory and Practice*. 2nd ed. John Wiley & Sons, Inc. 2001, 982 stran. ISBN-978-0-471-28332-4, str. 563

4.2.2 Diskuse míry, v jaké pojistné plnění vyhovuje parametrům zobecněného zdroje financování

Pojistné plnění kontra odpisy

Lze mít za prokázané, že v případě pojistné události, která podnik postihne, **dojde dříve či později k pojistnému plnění**. Co je ale důležitější, s pojistným plněním je spojen **nepopiratelný tok hotovosti** od pojišťovny k pojištěnému podniku – **dostupnost pojistného plnění je mimo diskusi**.

Dostupnosti odpisů jako zdroje: „Odpisy hmotného a nehmotného investičního majetku jsou rozhodujícím zdrojem interního financování podniku.“ VALACH (2003, p. 203).

Podstatné je, že odpisy je sice možné chápat (do jisté míry alternativně) jako „součást tržeb“, VALACH (2003, p. 203), velmi vážné problémy s jejich dostupností však nastanou v případě, kdy tržby nejsou dostatečně vysoké. Triviální případ kdy jsou tržby nulové zde jistě není třeba podrobněji rozebírat.

V případě pojistného plnění však **nelze o reálnosti peněžního toku, spojeného s výplatou pojistného plnění naprosto pochybovat**.

4.3 Hodnocení významu pojistného plnění srovnáním

4.3.1 Výsledky – srovnání objemů zdrojů

Tabulka 4.3 Kvantifikace objemů alternativních zdrojů financování (mld. Kč)

rok	bank. úvěry pro zprac.prům.		pojistné plnění (neživot.)		leasing vč. úvěrů		factoring		alt. zdroje celkem		vzhledem k úvěrům pro zprac.prům.
	abs.	%	abs.	%	abs.	%	abs.	%	abs.	%	%
1998	264,9	100	23,9	100	23,9	100	9,0
1999	256,8	96,9	25,6	107,3	63,6	100	.	.	89,2	373,2	34,7
2000	236,5	89,3	23,6	98,8	81,5	128,2	.	.	105,1	439,8	44,4
2001	174,2	65,8	26,6	111,3	91,7	144,2	.	.	118,3	495,0	67,9
2002	147,9	55,8	46,8	196,0	82,9	130,3	.	.	129,7	542,7	87,7
2003	145,5	55,1	44,6	186,7	94,7	148,9	.	.	139,3	582,9	95,7
2004	148,8	56,2	35,4	148,0	88,9	139,7	82,0	100	206,3	863,2	138,6
2005	167,9	63,4	34,3	143,5	88,4	139,0	83,9	102,2	206,6	864,4	123,1
2006	182,0	68,7	38,4	160,7	91,5	143,9	104,9	127,8	234,8	982,4	129,0
2007	214,4	80,9	36,7	153,6	153,3	241,0	127,1	155,0	317,4	1328,0	148,0
2008	241,9	91,3	39,2	164,0	135,7	213,4	134,0	163,4	308,9	1292,5	127,
2009	216,9	81,9	-	-	75,7	117,9	99,7	121,6	175,4	732,2	65,2

4.3 Hodnocení významu pojistného plnění srovnáním

Tabulka 4.5 Kvantifikace vybraných zdrojů financování (v mld. Kč) – vstupní data

<i>zdroj financování</i>	<i>období (rok)</i>				
	2004	2005	2006	2007	2008
poj. plnění (neživot.)	35,4	34,3	38,4	36,7	39,2
leasing vč. úvěrů	138,8	154,5	169,4	180,1	174,2
factoring	41,1	86,8	110,4	135,1	141,9
IPO	1,8	0,0	2,8	2,2	4,7
CELKEM	365,9	443,5	503,0	568,5	601,9

4.3 Hodnocení významu pojistného plnění srovnáním

Tabulka 4.6 Kvantifikace vybraných zdrojů financování (v mld. Kč) - horizontální a vertikální analýza

	<i>období (rok)</i>							
	2004		2005		2006		2 007	
<i>zdroj financování</i>								
poj. plnění (neživot.)	35,4	16,3%	34,3	12,4%	38,4	12,0%	36,7	10,4%
	100%		96,9%		108,5%		103,7%	
leasing	138,8	64,0%	154,5	56,1%	169,4	52,7%	180,1	50,8%
	100%		111,3%		122,1%		129,8%	
vč. úvěrů	41,1	18,9%	86,8	31,5%	110,4	34,4%	135,1	38,23%
	100%		211,2%		268,6%		328,7%	
factoring	1,8	0,8%	0,0	0,0%	2,8	0,9%	2,2	0,6%
	100%		0,0%		155,6%		122,2%	
IPO	217,1	100%	275,6	100%	321,0	100%	354,1	100%
	100%		127,0%		147,9%		163,1%	
CELKEM								

4.3 Hodnocení významu pojistného plnění srovnáním

Tabulka 4.7 Pojištěné povodňové škody v letech 1963 – 2006

Rok, lokalita	ekonomické škody (mld. Kč)		pojištěné škody (mld. Kč nebo %)			
	v období	kumulovaně	v období	%	kumulovaně	%
1965, Slovensko	3,2	3,2	0,363	11,3%	0,363	11,3 %
1997, Morava	63,-	66,2	9,7	15,4 %	9,7	14,7 %
1998, celá ČR	data nejsou k dispozici		0,6	.	10,3	.
2000, celá ČR	data nejsou k dispozici		1,6	.	11,9	.
2002, Čechy	73,-	139,2	36,7	50,3 %	46,4	33,3 %
2006, celá ČR	5,6	144,8	data nejsou k dispozici . .			

4.3 Hodnocení významu pojistného plnění srovnáním

Tabulka 4.8 Srovnání pojistného plnění s vybranými rozpočtovými náklady (mld. Kč)

Rok	1997	1998	1999	2000	2001	2002	2008	2012
Příjmy stát. rozpočtu	705,0	1 063,9	.
Státní dluh	173,1	194,7	228,4	289,3	345,0	395,9	999,8	1 555,4
Úrok	17,59	18,54	16,10	17,38	16,99	18,63	37,58	56,3
Poj. plnění celkem	32,2	32,8	34,2	39,9	38,7	57,2	65,7	.
Poj. plnění (povodně)	9,7	0,6	.	1,6	.	33,0	.	.
Dávky hmotné nouze celkem	2,794	5,53

4.3.2 Diskuse srovnání objemů zdrojů

V obecné rovině se ukazuje, že relativně nepřesvědčivější argumenty pro vnímání pojistného plnění jako zdroje financování bude možno nacházet analýzou

- a) parametrů, kterým by měl zdroj financování vyhovovat a
- b) objemu pojistného plnění, principiálně využitelného k financování podnikatelských aktivit.

Z Tabulek 4.5 a 4.6 je zřejmé, že co do objemu je pojistné plnění rozhodně nepřehlédnutelný fenomén.

Presentovaná data nám dokonce dávají právo k formulaci téměř **kacířského názoru**, že při absolutizaci významu tohoto parametru, daly by se některé jiné zdroje z množiny zdrojů financování zcela oprávněně vyřadit.

To se týká samozřejmě financování podnikatelských aktivit s využitím kapitálového trhu (IPO), což je v jisté části odborné literatury považované div ne za svatý grál. A přitom jde o objemově naprosto nevýznamnou kategorii.

5. Shrnutí dosavadních výsledků

5.1 Pojistné plnění jako součást standardní množiny zdrojů financování

Až na jedinou výjimku pramene domácí provenience (viz Tabulka 1) a samozřejmě učebnice vedoucího projektu (KALOUDA, 2011, pp. 24-25) nezná hlavní proudy teorie firemních financí v ČR pojistné plnění jako zdroj financování podniku.

A to dokonce ani pro podnik v mezní situaci.

5.2 Parametry zdroje financování a míra, v jaké jim pojistné plnění vyhovuje

Výsledky projektu ukazují přesvědčivě, že pojistné plnění vyhovuje parametrům zdroje financování.

Dokonce zde platí, že vybraným charakteristikám (na příklad ukazatel splatnosti) dokonce vyhovuje lépe než zdroje až dosud standardizované.

5.3 Kvantitativní hodnocení významu pojistného plnění (srovnání)

Kvantitativní hlediska rovněž přesvědčivým způsobem prokázala, že pojistné plnění plným právem patří mezi standardní/alternativní zdroje financování podnikatelských aktivit. Financování rozvoje podniku který se nachází v mezní situaci je s využitím pojistného plnění dobře možné.

6. Možný další postup v řešení problematik projektu

6.1 Publikace v „nepřátelském prostředí“

- a) univerzitní časopisy – určitě ano, postavení pojistného plnění

6.2 Monografie, sloužící jako

- a) shrnutí argumentů pro teoretické diskuse o oprávněnosti považovat pojistné plnění za relevantní zdroj financování podnikatelských aktivit
- b) zdroj informací pro pracovníky pojišťoven
- c) pramen pro výuku nejen pojišťovnictví
- d) pramen pro diskusi vlivů souvisejících disciplín (účetnictví) na statut a využití pojistného plnění
 - zobrazitelnost ve standardní účetní evidenci
 - výsledovka (tedy ex post) zřejmě nebude problém

6. Možný další postup v řešení problematik projektu

6.3 Teoretická studia v oblastech, vnímaných jako kriticky významné, především

- a) vliv státu na distorze pojistného trhu
- b) pojistné plnění jako spravedlivá náhrada za utrpěnou škodu v souvislosti s nemožností „přepojištění“ a s tím související
- c) produkty pojistného trhu jako argumenty pro efektivnost pojistného plnění jako zdroje financování podnikatelských aktivit (viz vinkulace pojistného plnění)
- d) „pozemštění“ pojišťoven – pojišťovna jako „nezisková“ organizace.